

**Raport de expertiză anticorupție  
asupra proiectului hotărîrii Guvernului cu privire la  
aprobarea Regulamentului privind modul de finanțare din bugetul de stat a  
programelor, proiectelor sau acțiunilor culturale desfășurate de asociații  
obștești**

**I. Evaluarea generală a proiectului**

**1. Evaluarea fundamentării proiectului**

**1.1. Fundamentarea generală a proiectului**

În nota informativă autorul argumentează că proiectul hotărîrii de Guvern cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de finanțare din bugetul de stat a programelor, proiectelor sau acțiunilor culturale desfășurate de asociații obștești este elaborat întru executarea prevederilor art. 8 (11) din Legea nr. 837-XII din 17 mai 1996 cu privire la asociațiile obștești. Potrivit autorului, este necesară aprobarea de către Guvern a unui Regulament unic privind modul de finanțare a asociațiilor obștești, care sînt beneficiare de alocații din bugetul de stat pentru realizarea programelor, proiectelor sau acțiunilor proprii în domeniul culturii. Totodată se descrie mecanismul de prezentare a cererilor de finanțare, selectarea variantelor cîștigătoare, finanțarea alocațiilor în scopurile respective, prezentarea dărilor de seamă.

*Concluzii și recomandări: Considerăm că argumentele invocate de către autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului respectiv.*

*Conform art. 37 al Legii nr. 317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, în nota informativă, pe lângă condițiile ce au impus elaborarea proiectului, locul actului în sistemul de acte normative, urmează a fi evidențiate și principalele prevederi ale proiectului și elementele noi ale respectivului proiect de hotărîre de Guvern, pentru a oferi o informație generală asupra conținutului proiectului respectiv.*

**1.2. Fundamentarea economico-financiară a proiectului**

În nota informativă, autorul proiectului menționează, în linie generală că implementarea prevederilor respective se va efectua prin intermediul Ministerului Culturii și Turismului în limita mijloacelor financiare stabilite în acest scop anual în legea bugetului de stat.

*Concluzii și recomandări: Proiectul de act normativ respectă cerința statuată în articolul 37 lit. e) din Legea nr. 317-XV din 18.07.2003 privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, care stabilește expres că nota informativă a proiectului trebuie să conțină și fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.*

### **1.3. Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public**

*Concluzii și recomandări: Proiectul de act normativ nu promovează careva interese/beneficii de grup sau individuale în detrimentul interesului public.*

## **2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standardele anticorupție**

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

## **II. Evaluarea în fond a proiectului**

### **1. Formulări lingvistice ambigui**

Conținutul proiectului Hotărîrii Guvernului este elaborat ținîndu-se cont, în cea mai mare măsură, de prevederile art. 46 alin. (2) al Legii nr. 317-XV privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, conform căruia conținutul proiectului se expune în limbă simplă, clară și concisă, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.

Punctul 24 al proiectului Regulamentului privind modul de finanțare din bugetul de stat a programelor, proiectelor sau acțiunilor culturale desfășurate de asociații obștești prevede sintagma „votul majorității membrilor prezenți”.

*Concluzii și recomandări: Considerăm că sintagma respectivă constituie factor de coruptibilitate, deoarece din numărul, și așa mic al experților, se lasă ca lista programelor, proiectelor sau acțiunilor selectate, precum și valoarea suportului financiar pentru fiecare proiect în parte să fie aprobate cu votul majorității membrilor prezenți, care, pot fi în ședința respectivă doar trei. În această ordine de idei, propunem substituirea sintagmei „majoritatea membrilor prezenți” cu sintagma „majoritatea membrilor aleși”.*

Punctul 28 subpunctele 2 și 4 ale proiectului Regulamentului prevăd că nu sînt selectate programele, proiectele sau acțiunile culturale ale asociațiilor obștești care „nu au respectat un contract de finanțare anterior” și respectiv „au prezentat declarații inexacte la o participare anterioară”.

*Concluzii și recomandări:* Menționăm faptul că prin aceste prevederi nu se înțelege dacă în anul viitor aceste asociații obștești, care nu s-au conformat acestor prevederi, vor putea depune documentele de solicitare a finanțării și ce e mai important, dacă se vor putea selecta programele, proiectele sau acțiunile culturale ale respectivelor asociații obștești. În acest context, conform prevederilor respective, asociației obștești care a încălcat prevederile punctului 28 subpunctele 2 și 4 poate să nu i se selecteze programele, proiectele sau acțiunile culturale.

În această ordine de idei, în scopul de a nu se invoca repetat de consiliul de experți prevederile punctului 28 subpunctele 2 și 4, propunem ca să fie instituit un termen clar, la expirarea căruia, asociația obștească, în urma depunerii documentelor pentru finanțarea proiectului său, va avea șansa de a i se selecta programele, proiectele sau acțiunile culturale.

Punctul 30 al proiectului Regulamentului prevede sintagma „programe, proiecte sau acțiuni de importanță deosebită”.

*Concluzii și recomandări:* Propunem a se defini în punctul 4 al Regulamentului noțiunea „programe, proiecte sau acțiuni de importanță deosebită” sau de a specifica modalitatea de alegere și de determinare a unui program, proiect sau acțiune care face parte din categoria programelor, proiectelor sau acțiunilor „de importanță deosebită”.

Punctul 36 al proiectului Regulamentului stipulează că după încheierea activității să fie efectuată ultima tranșă a finanțării care va constitui 20 la sută din valoarea contractului. Punctul respectiv utilizează sintagma „și prezentarea documentelor justificative și a raportului de evaluare a programului, proiectului sau acțiunii culturale”.

*Concluzii și recomandări:* Considerăm că formularea prevederii de la punctul 36 este ambiguă. Pe de o parte, observăm că venitul total se constituie din contribuția beneficiarului și contribuția din alocații din bugetul de stat conform proiectului anexei nr. 2 la Regulament, pe de altă parte dacă s-a încheiat activitatea, atunci rezultă implicit că sursele financiare au fost suficiente pentru realizarea proiectului respectiv. Punctul 14 al proiectului Regulamentului prevede că „cheltuielile necesare realizării programului, proiectului sau acțiunii se divizează în cele asigurate din contul veniturilor proprii ale solicitantului de finanțare și cele propuse spre a fi acoperite din bugetul de stat”. Prin sintagma

*„documente justificative și a raportului de evaluare a programului, proiectului sau acțiunii culturale” se poate înțelege că acestea se prezintă după finalizarea acțiunii culturale.*

*Astfel, propunem modificarea prevederilor acestui punct, prin acordarea acestei tranșe înainte de începerea activității propriu-zise, întru eliminarea eventualului fapt coruptibil din partea autorității publice, în sensul de a lăsa la discreție, de a acorda această tranșă sau nu, deoarece punctul prevede că se va acorda această ultimă tranșă după încheierea activității și la prezentarea documentelor justificative și a raportului de evaluare a programului, proiectului sau acțiunii culturale. Astfel, se lasă la discreție a se considera că documentele conțin sau nu conțin informație justificativă în ceea ce privește cheltuielile efectuate.*

## **2. Conflicte ale normelor de drept**

Punctul 18 al proiectului Regulamentului prevede „Cheltuielile generale administrative, salariale, procurarea echipamentului urmează a fi atribuite la activități concrete ale proiectului și justificate în funcție de necesitățile acestora.” În schimb, punctul 4 al proiectului Regulamentului definește noțiunea de „cheltuieli generale administrative” ca fiind „cheltuieli efectuate pentru funcționarea în ansamblu a beneficiarului și care nu pot fi atribuite direct unei anumite activități din cadrul proiectului”.

*Concluzii și recomandări: Astfel, pe de o parte punctul 18 prevede sintagma „urmează a fi atribuite la activități concrete”, iar pe de altă parte punctul 4 definește noțiunea „cheltuieli generale administrative”. Propunem autorului proiectului revizuirea prevederilor punctelor respective întru eliminarea neconcordanțelor existente.*

## **3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb**

În proiectul Regulamentului privind modul de finanțare din bugetul de stat a programelor, proiectelor sau acțiunilor culturale desfășurate de asociații obștești au fost elucidate următoarele norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb.

Astfel, punctul 18 al proiectului Regulamentului prevede sintagma „se aprobă în Regulamentul de desfășurare a acțiunii date”.

*Concluzii și recomandări: Se subînțelege din această sintagmă că asociația obștească trebuie să aprobe un „Regulament de desfășurare a acțiunii date”. Propunem a menționa ce fel de Regulament și ce trebuie să conțină acest Regulament elaborat de asociația obștească, pentru a se face distincția dintre*

*Regulamentul respectiv cu devizul general al programului, proiectului sau acțiunii culturale, prevăzut la punctul 10, subpunctul 1 al proiectului Regulamentului.*

Punctul 21 prevede sintagma „se efectuează pe unitate de timp, în baza actelor normative”.

*Concluzii și recomandări: Propunem autorului proiectului de a menționa actul normativ la care se face trimitere, deoarece la evaluare este dificil de stabilit actul normativ concret.*

#### **4. Discreții excesive ale autorităților publice**

Punctul 25 al proiectului Regulamentului prevede „Consiliul de experți poate decide asupra alocării integrale sau parțiale a mijloacelor solicitate în cadrul programului, proiectului sau acțiunii”.

*Concluzii și recomandări: Considerăm că sintagma „poate” duce la un caracter discreționar al autorității publice în ceea ce privește alocarea integrală sau parțială a mijloacelor solicitate. Astfel se lasă la latitudinea consiliului de experți de a decide alocarea sau alocarea mai redusă a unei sume de bani unei asociații obștești. Recomandăm modificarea textului punctului respectiv în sensul că consiliul de experți decide asupra alocării integrale a mijloacelor solicitate, deoarece în anexa nr. 2 la Regulament asociația obștească prezintă contribuția sa, constând din contribuția personală, donații, sponsorizări și alte surse, și prezintă suma solicitată din alocații din bugetul de stat. Astfel, dacă se lasă la latitudinea consiliului de a aloca parțial acea sumă, rezultă că asociația obștească trebuie să găsească alte surse de finanțare, care ulterior trebuie să le includă și în anexa respectivă, astfel, rezultând că trebuie să o modifice. Considerăm că consiliul de experți trebuie să se exprime doar în ceea ce privește alocarea integrală a surselor financiare solicitate de către asociația obștească în urma examinării programului, proiectului sau acțiunii culturale desfășurată de asociația obștească conform procedurii prevăzute în Regulamentul respectiv.*

#### **5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor**

În prevederile proiectului hotărârii Guvernului nu au fost atestate careva cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor statuate prin proiect pentru diferite categorii de persoane.

## **6. Acces limitat la informație, lipsa transparenței**

Proiectul hotărârii Guvernului nu conține careva prevederi speciale care s-ar referi la accesul limitat la informație.

## **7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control**

*Concluzii și recomandări: Proiectul Regulamentului privind modul de finanțare din bugetul de stat a programelor, proiectelor sau acțiunilor culturale desfășurate de asociații obștești prevede controlul doar asupra asociațiilor obștești, în ceea ce privește utilizarea mijloacelor alocate. Proiectul de act normativ nu instituie careva proceduri administrative de control interne sau ierarhic superioare, în special modul de exercitare a controlului asupra acțiunilor persoanelor responsabile de aplicarea Regulamentului și a actelor normative în domeniul respectiv. Recomandăm instituirea procedurilor de control asupra persoanelor respective.*

## **8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare**

*Concluzii și recomandări: Proiectul Regulamentului prevede în punctul 43 doar răspunderea beneficiarului în cazul utilizării mijloacelor bugetare și că poartă răspundere în conformitate cu legislația în vigoare. În cadrul Regulamentului respectiv, propunem a fi incluse și prevederi ce ar menționa responsabilitățile și eventualele sancțiuni asupra consiliului de experți, adică a persoanelor din administrația publică care vor avea în sarcină directă aplicarea și conformarea cu prezentul Regulament și a altor acte în vigoare în domeniul respectiv. Recomandăm a completa proiectul cu prevederi în acest sens.*

### **Alte obiecții**

La punctul 7 al proiectului Regulamentului se utilizează sintagma „și alte acte relevante necesare pentru prezentare, etc.”. Recomandăm omiterea conjuncției „etcetera” în forma ei abreviată „etc”, deoarece sintagma „și alte acte relevante necesare pentru prezentare” este identică cu conjuncția „etcetera”.

Punctul 33 utilizează sintagma „se anexează formularul de solicitare a finanțării, prevăzut în anexa nr. 1”. Recomandăm folosirea aceluiași titlu ca și titlul anexei nr. 1 la Regulament „Formularul de înaintare a propunerii de proiect”.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative

și normative, aprobată prin Ordinul directorului Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției nr. 47 din 03.05.2007 de către

Vadim Curmei,  
inspector al Secției drept privat,  
Direcția legislație și expertiză anticorupție,

la data de 15.12.2008

telefon de contact: 257-421